

Motion till riksdagen 2010/11:T18

**av Stina Bergström m.fl. (MP)
med anledning av skr. 2010/11:139**

Riksrevisionens granskning av kostnadskontroll i stora järnvägsinvesteringar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra förslagen från Riksrevisionen om systematisk uppföljning av de ekonomiska planerna, om utvecklad rapportering till riksdagen och om att utreda utfallsbaserade kalkylmetoder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det behövs en fördjupad analys av möjliga kostnadsökningar i den aktuella nationella transportplanen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga större järnvägs- och vägprojekt som ingår i den nationella planen fram till 2021 bör uppdateras utifrån eventuella kostnadsökningar och att riksdagen därefter bör revidera transportplanen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Trafikverket bör ges i uppdrag att prioritera om projekten i den nationella planen så att de bidrar till att uppfylla de transportpolitiska målen och de nationella miljö kvalitetsmålen.

Motivering

Besluten om infrastrukturinvesteringar omfattar många miljarder och utgör en ansenlig del av statsbudgeten. Därför är Riksrevisionens uppgifter om kostnadsfördringar i stora järnvägsprojekt viktiga, precis på samma sätt som vi tidigare i år fått motsvarande information om väginvesteringarna.

Fel! Okänt namn på

Vi noterar att vissa järnvägsprojekt, som Stockholm-Årstaberget, blivit betydligt billigare än beräknat medan andra, som bangårdsutbyggnaden i Mjölby, blivit extremt mycket dyrare. Det är därför väsentligt med tydlig uppföljning och rapportering och att utreda andra kalkylmetoder, vilket Riksrevisionen föreslår.

De rapporter som kommit om kostnadsfördyring av infrastrukturprojekt visar dock inte bara på behovet av bättre kontroll, utan sätter också hela den antagna nationella transportplanen i fokus. Om planen baseras på grova underskattningar av verkliga kostnader kommer pengarna inte att räcka till de spår och vägar som finns i planen. En konsekvens av Riksrevisionens granskningar blir att planen måste ses över och revideras.

Det blir samtidigt alltmer uppenbart att regeringens klimatambitioner på trafikområdet inte håller. Den ökning av trafiken och utsläppen som skett under konjunkturuppgången visar att det blir omöjligt att klara klimatmålen utan tuffare styrmedel mot till exempel flyg och tunga lastbilar. Sådana styrmedel kommer att förstärka behovet av järnvägsinvesteringar ytterligare. Miljöpartiet har i ett antal budgetmotioner föreslagit att investeringsmedel måste styras över från väg till järnväg för att kunna föra över person- och godstrafik till miljövänliga transportmedel. Men även de spårinvesteringar som regeringen beslutat om kan komma att omöjliggöras av kostnadsfördyringar. Om det efter ytterligare analys visar sig att man underskattat kostnaderna för att bygga dessa järnvägar måste ännu mer resurser föras över från väginvesteringar eller ytterligare budgetutrymme skapas under planperioden fram till 2021.

Våra förslag

Miljöpartiet är positivt till förslagen från Riksrevisionen om systematisk uppföljning av de ekonomiska planerna, om utvecklad rapportering till riksdagen och om att utreda utfallsbaserade kalkylmetoder, förslag som regeringen ignorerar. Riksdagen bör ge regeringen till känna som sin mening att dessa bör genomföras.

Vi anser att det behövs en analys av kostnadsökningar kopplad till den aktuella nationella transportplanen. Samtliga större järnvägs- och vägprojekt som ingår i den nationella planen fram till 2021 bör uppdateras med tanke på eventuella kostnadsökningar, och riksdagen bör därefter revidera planen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Trafikverket bör i detta sammanhang prioritera om projekten i den nationella planen utifrån ett trafikslagsövergripande perspektiv, så att de bidrar till att uppfylla de transportpolitiska målen och de nationella miljökvalitetsmålen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna som sin mening.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 1 juni 2011

Stina Bergström (MP)

Annika Lillemets (MP)

Lise Nordin (MP)